

Nr 121.

Av herr **Gustafsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar.

Riksdagen avlät på grund av enskild motion år 1912 en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag att även under pågående arrende kunna verkställa försäljning av kronoegendom eller delar av sådan. Förslaget motiverades av motionären medelst påvisande att en arrendator, som har vuxna barn, ofta nog kunde vilja bereda dem tillfälle att genom uppdelning av den arrenderade egendomen erhålla självständig och passande verksamhet på hemorten och slippa att se dem flytta från hemmet, kanhända till främmande land, för att söka sin utkomst.

Kungl. Maj:t framlägger nu i propositionen nr 170 förslag till grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, men framhåller tillika, att 1912 års riksdagsskrivelse ej därmed får anses till fullo besvarad. Emellertid skulle förslaget införa en nyhet, som rent av ginge emot det av motionären och även av Riksdagen avsedda syftet.

Punkt 7 i nu föreliggande förslag berövar med sin nya lydelse en arrendator, som måhända under årens lopp med flit och sparsamhet kommit till en något så när burgen ställning, den honom allt hitintills förunnade rätten, att han, där han på kronans område har eget boningshus, äger att friköpa markområde till detta och på så sätt slipper att riva ned och bortföra sin byggnad eller att försälja den till underpris.

Ofta nog ha arrendatorer sedan äldre tider, då kronan ej alltid byggde åt arrendator till fulla behovet, tvingats att uppföra egna byggnader för sig eller sina arbetare. Det synes väl då vara en uppenbar

hårdhet att ej fortfarande tillerkänna honom den allt hitintills tillförsäkrade rätten, att, där uppskattningsnämnden ansett detta lämpligen kunna och böra ske, friköpa byggnadstomten till det av uppskattningsnämnden åsatta värdet och med sådana gränser, som omständigheterna kunna medgiva. Om arrendatorn och hans rättsinnehavare genom eget ihärdigt arbete lyckats komma ur klassen mindre bemedlad eller obemedlad, är det väl ej staten värdigt att genom borttagandet av dennes inköpsrätt och framkallande av tvångsförsäljning av byggnader till underpris eller bortförande av desamma, då de ej torde hava mycket värde kvar, rent av återbringa honom under en dylik grupp.

Det torde väl få anses uppenbart, att en sådan anordning ej kan vara riktig eller ens åsyftad.

Med stöd av det anförda vågar jag hemställa, att Riksdagen behagade besluta,

att punkt 7 i förslaget till nya grunder för egna-hemsupplåtelser från vissa kronoegendomar må erhålla denna lydelse:

Där upplåtelse i förenämnda syfte blivit i föreskriven ordning beslutad, må lägenhet, som är bebyggd med enskild person tillhörande boningshus, hembjudas honom till inlösen mot det lägenheten åsatta försäljningsvärde.

Stockholm den 11 april 1913.

K. J. A. Gustafsson.
